

GODIŠNJE IZVJEŠĆE O PROVEDBI ZA 2021. GODINU

U OKVIRU OPERATIVNOG PROGRAMA ZA HRANU I/ILI OSNOVNU MATERIJALNU POMOĆ U OKVIRU FONDA EUROPSKE POMOĆI ZA NAJPOTREBITIJE

SAŽETAK ZA GRAĐANE

Na dan **31.12.2021.** godine u Operativnom programu za hranu i/ili osnovnu materijalnu pomoć za razdoblje 2014.-2020. (dalje u tekstu OPFEAD) ukupno od početka provedbe programa ugovorena je vrijednost projekata u iznosu od **49.881.790,00 EUR**. Ukupna vrijednost OPFEAD iznosi **53.092.930 EUR**. Ukupan iznos prihvatljivih rashoda nastalih korisnicima i plaćenih u provedbenim operacijama iznosi **34.287.293,11 EUR**, a prema Europskoj komisiji ovjerena su sredstva u iznosu od **24.681.968,62 EUR**.

Jedan od dva oblika materijalne deprivacije koje su adresirane aktivnostima OPFEAD (v.5.0) jest nedostatak hrane.

Tijekom 2021. godine u svrhu adresiranja materijalne deprivacije - nedostatak hrane (**MD1**) provedeni su projekti partnerskih organizacija koji su potpisani u okviru tri poziva: „*Osiguravanje školske prehrane za djecu u riziku od siromaštva - školska godina 2020./2021.*“, „*Osiguravanje školske prehrane za djecu u riziku od siromaštva - školska godina 2021./2022.*“ i „*Ublažavanje siromaštva pružanjem pomoći najpotrebitijim osobama podjelom hrane i/ili osnovne materijalne pomoći - faza III*“.

Cilj Poziva na dostavu projektnih prijedloga „*Osiguravanje školske prehrane za djecu u riziku od siromaštva*“ je ublažavanje najgorih oblika dječjeg siromaštva pružanjem nefinancijske pomoći djeci u siromaštvu ili u riziku od siromaštva i to u vidu podjele besplatnog obroka u školama. Provedbom projektnih aktivnosti u okviru Poziva „*Osiguravanje školske prehrane za djecu u riziku od siromaštva - školska godina 2020./2021.*“ te „*Osiguravanje školske prehrane za djecu u riziku od siromaštva - školska godina 2021./2022.*“, podjelom školskog obroka osigurana je redovita prehrana u školi za **27.000** djece koja žive u siromaštvu ili su u riziku od siromaštva, a polaznici su obveznog školskog programa i definirana su kao najpotrebitija prema kriterijima partnerske organizacije.

Cilj Poziva „*Ublažavanje siromaštva pružanjem pomoći najpotrebitijim osobama podjelom hrane i/ili osnovne materijalne pomoći - faza III*“ je doprinijeti ublažavanju najgorih oblika siromaštva, pružanjem nefinancijske pomoći najpotrebitijim osobama (hrane i/ili osnovne materijalne pomoći) te pružanjem popratnih mjera koje će doprinijeti boljem socijalnom uključivanju najpotrebitijih osoba.

Tijekom 2021. objavljena su 2 poziva:

1. Osiguravanje školske prehrane za djecu u riziku od siromaštva šk. godina 2021./2022.
2. Ublažavanje siromaštva pružanjem pomoći najpotrebitijim osobama podjelom hrane i/ili osnovne materijalne pomoći - faza IV.

Na razini OPFEAD za materijalnu deprivaciju nedostatak hrane (MD1) predviđena su ukupna financijska izdvajanja u iznosu od 41.807.809 EUR od čega je 1.932.172 EUR namijenjeno za popratne mjere.

Do kraja 2021. godine **441.442** osoba koje primaju pomoć u hrani potvrđeno je kroz odobrene zahtjeve za nadoknadom sredstava.

Ukupna ugovorena vrijednost za MD1 u 2021. godini iznosi 9 milijuna EUR (68,37 milijuna HRK), odnosno ukupno 40,93 milijuna EUR (311,01 milijuna HRK) od 2014. godine. U 2021. godini ovjereno je 3,8 milijuna EUR (28,1 milijuna HRK) za MD1, a od početka provedbe je ovjereno 19,9 milijuna EUR (148,47 milijuna HRK).

Drugi oblik materijalne deprivacije koji se nastoji adresirati kroz aktivnosti OPFEAD jest nedostatak osnovne materijalne pomoći (**MD2**).

U 2021. godini su se u svrhu adresiranja materijalne deprivacije - nedostatak osnovne materijalne pomoći (MD2) - provodili projekti partnerskih organizacija u okviru Poziva „Ublažavanje siromaštva pružanjem pomoći najpotrebitijim osobama podjelom hrane i/ili osnovne materijalne pomoći – faza III“ (24 projekata).

Cilj Poziva „Ublažavanje siromaštva pružanjem pomoći najpotrebitijim osobama podjelom hrane i/ili osnovne materijalne pomoći – faza III“ je doprinijeti ublažavanju najgorih oblika siromaštva, pružanjem nefinancijske pomoći najpotrebitijim osobama (hrane i/ili osnovne materijalne pomoći) te pružanjem popratnih mjera koje će doprinijeti boljem socijalnom uključivanju najpotrebitijih osoba.

Tijekom 2021. godine objavljen je 1 poziv:

1. Ublažavanje siromaštva pružanjem pomoći najpotrebitijim osobama podjelom hrane i/ili osnovne materijalne pomoći – faza IV.

Na razini OPFEAD za materijalnu deprivaciju nedostatak osnovne materijalne pomoći (MD2) predviđena su ukupna financijska izdvajanja potpore u iznosu od 8.630.475 EUR od čega je 403.658 EUR namijenjeno za popratne mjere.

Do kraja 2021. godine **192.839** osoba koje primaju osnovnu materijalnu pomoć potvrđeno je kroz odobrene zahtjeve za nadoknadom sredstava.

Ukupna ugovorena vrijednost za MD2 u 2021. godini iznosi 0,44 milijuna EUR (3,31 milijuna HRK), odnosno ukupno 6,81 milijuna EUR (51,78 milijuna HRK) od 2014. godine. U 2021. godini ovjereno je 0,45 milijuna EUR (3,38 milijuna HRK) za MD2, a od početka provedbe je ovjereno 3,5 milijuna EUR (26,08 milijuna HRK).

Unutar OPFEAD, uz operacije predviđene za adresiranje materijalnih deprivacija MD1 i MD2, predviđena je i operacija koja se odnosi na **tehničku pomoć** (dalje u tekstu TP) i pridonosi učinkovitoj provedbi OPFEAD s ciljem smanjenja administrativnog opterećenja.

Sredstva TP predviđena su i provodila su se kroz sljedeće Pozive:

- „Osiguravanje školske prehrane za djecu u riziku od siromaštva“ – školska godina 2016./2017., 2017./2018.;
- „Ublažavanje siromaštva pružanjem pomoći najpotrebitijim osobama podjelom hrane i/ili osnovne materijalne pomoći“ – faza I, II i III;

- „Poziv za iskaz interesa za izravnu dodjelu bespovratnih sredstava tehničke pomoći tijelima nadležnim za provedbu programa“.

Tijekom 2021. godine u tijeku je bila provedba ukupno:

- 21 projekata TP u okviru Poziva „Ublažavanje siromaštva pružanjem pomoći najpotrebitijim osobama podjelom hrane i/ili osnovne materijalne pomoći – faza III“, te
- 4 projekta TP ugovorenih 2016. godine u okviru „Poziva za iskaz interesa za izravnu dodjelu bespovratnih sredstava tehničke pomoći tijelima nadležnim za provedbu programa“.

Za TP ukupno je u okviru OPFEAD predviđeno 2.654.646 EUR, te su navedena bespovratna sredstva namijenjena za tijela u sustavu i za partnerske organizacije ugovorene za provedbu aktivnosti MD1 i MD2.

Krajem prosinca 2020. godine za nositelje projekata TP iz SUK-a potpisani su dodaci ugovorima sa zaključnim datumom provedbe projektnih aktivnosti do 31.12.2023. godine.

Ukupna ugovorena vrijednost za TP u 2021. godini iznosi 0,084 milijuna EUR (0,64 milijuna HRK), odnosno ukupno 2,13 milijuna EUR (16,22 milijuna HRK) od početka provedbe. U 2021. godini ovjereno je za 0,26 milijuna EUR (1,96 milijuna HRK) TP, a od početka provedbe je ovjereno 1,29 milijuna EUR (9,61 milijuna HRK).

Prilikom odabira projekta, poseban naglasak stavljen je i na kriterije određivanja najpotrebitijih osoba u smislu poštivanja ravnopravnosti spolova, sprečavanja bilo kakve diskriminacije na temelju spola, rasnog ili etničkog podrijetla, vjere ili uvjerenja, invalidnosti, dobi ili spolne opredijeljenosti u ostvarenju pristupa na primanje pomoći, kao i na poštivanje dostojanstva primatelja pomoći. Projekti koji ne doprinose istome nisu prihvatljivi za financiranje.

Partnerske organizacije koje su provodile projekte osigurale su poštivanje načela jednakih mogućnosti, ravnopravnosti spolova i nediskriminacije, kao i pravila vezana uz zaštitu okoliša, pravila protiv rasipanja hrane te sigurnosti potrošačkih proizvoda te zaštite javnog zdravlja, te doprinos uravnoteženoj prehrani.

Projekti koji su financirani iz FEAD-a dodana su vrijednost postojećim nacionalnim programima, a omogućuju većem broju osoba da prime potrebnu pomoć, te se ne odnose samo na nezaposlene osobe i korisnike socijalne skrbi, već i grupe osoba koje nisu obuhvaćene postojećim sustavom zbog imovinskog cenzusa.

Nastavno na izbijanje pandemije bolesti COVID-19 na razini EU-a, usvojene su brojne mjere ublažavanja kako bi se državama članicama pružila pomoć, uključujući mjere za dodatno financiranje kohezijske politike. Jedna od njih je Pomoć za oporavak kohezije i teritorija Europe (REACT-EU) kao nova inicijativa koja nastavlja i proširuje mjere odgovora na krizu i sanacije kriza. U OPFEAD v.4.0., koji je usvojen Odlukom EK od 20. srpnja 2021. godine, ukupna su raspoloživa sredstva programa uvećana za 10 milijuna EUR REACT-EU sredstava.

Tijekom 2021. godine bilo je nužno tehnički izmijeniti OPFEAD v.5.0, kojim se uklanjaju oznake u financijskim tablicama koje se odnose na mogućnost primjene stope sufinanciranja od 100% u obračunskoj godini 2020./2021. Izmjena je formalnog karaktera i nije zahtijevala službenu odluku EK već je usvojena Odlukom države članice od 11. listopada 2021. godine.

Krajem 2021. godine donesen je Nacionalni plan borbe protiv siromaštva i socijalne isključenosti za razdoblje od 2021. do 2027. godine, koji zamjenjuje do tada važeću Strategiju borbe protiv siromaštva i socijalne isključenosti 2014.-2020.

Tijekom 2021. godine provedena je **Tematska evaluacija OPFEAD-a**. Ista je objavljena na slijedećoj [poveznici](#).

Iz Tematske evaluacije proizlazi da su aktivnosti planirane i provedene u okviru vrednovanih poziva OPFEAD-a u potpunosti u skladu i relevantne u odnosu na ciljeve poziva, ciljeve operacija odnosno ciljeve OPFEAD-a. Odabir ciljnih skupina u značajnoj mjeri odgovara ciljevima OPFEAD-a te društvenim skupinama koje su na europskoj razini prepoznate kao najpotrebitije. Obje vrste intervencija rezultirale su dodanim vrijednostima. Najznačajnija dodana vrijednost obje vrste poziva je višestruko veći obuhvat krajnjih korisnika u usporedbi s obuhvatom korisnika bez podrške FEAD-a.

Tijekom ožujka 2021. godine provedene su konzultacije putem on-line **Upitnika za partnerske organizacije** - korisnike sredstava iz FEAD-a, koje su provele projekte u okviru Poziva „*Ublažavanje siromaštva pružanjem pomoći najpotrebitijim osobama podjelom hrane i/ili osnovne materijalne pomoći – I i II faza*“. Upitnik je upućen prema 23 nositelja projekata kao ispitanika pri čemu je 19 ispitanika odgovorilo na anketu. Navedenih 19 ispitanika dolazi iz 13 županija, a najviše ispitanika je s područja Osječko-baranjske županije (njih 4), dok nije bilo ispitanika iz Karlovačke županije. U navedenim fazama nije bilo ispitanika sa sjedištem u 7 županija (Zagrebačka, Istarska, Primorsko-goranska, Požeško-slavonska, Koprivničko- križevačka, Krapinsko-zagorska, Ličko-senjska).

Rezultati provedenog Upitnika u skladu su s preporukama Tematske evaluacije OPFEAD-a, u dijelu koji se odnosi na povećanje iznosa za administrativne troškove prijavitelja, povećanje trajanja projekata u okviru FEAD-a, prilagodbu maksimalnog iznosa potpore, te izmjenu načina planiranja i provedbe popratnih mjera.

Rezultati Upitnika dostavljeni su partnerskim organizacijama u prosincu 2021. godine te je sažeti pregled uključen u Godišnje izvješće o provedbi za 2021. godinu.

